

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2011/87

Karar Sayısı:2012/176

Karar Günü:8.11.2012

R.G. Tarih-Sayı:18.01.2014-28886

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri M. Akif HAMZAÇEBİ ve Muharrem İNCE ile birlikte 117 milletvekili (E.2011/87)

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN:Van 2. İdare Mahkemesi(E.2012/67)

DAVA VE İTİRAZIN KONUSU : 3.6.2011 günlü, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

1- 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'nun, Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi hâlinde, yasal dayanağı ortadan kalkacağından, tümünün ve ayrı ayrı tüm maddeleri ile eklerinin,

2- Tümünün ve ayrı ayrı 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31.,32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., geçici 1., geçici 2., geçici 3., geçici 4., geçici 5., 41. ve 42. maddeleri ile eki (I) Sayılı Cetvel, (1) ve (2) sayılı listelerin,

Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6., 36., 91., 113., 125., 171., 172. ve 173. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Kanun Hükmünde Kararname Kuralları

640 sayılı KHK'nin iptali istenen kuralları ile eki Cetvel ve listeler şöyledir:

MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

MADDE 2 - (1) Gümrük ve Ticaret Bakanlığının görevleri şunlardır:

a) Gümrük politikasının hazırlanmasına yardımcı olmak ve uygulamak; gümrük hizmetlerinin süratli, etkili, verimli, belirlenmiş standartlara uygun şekilde yürütülmesini sağlamak ve denetlemek.

b) İç ticaret hizmetlerine ilişkin ana hedef ve politikaların belirlenmesine yardımcı olmak, belirlenen ticaret politikasını uygulamak, gerekli koordinasyonu sağlamak.

c) Diğer kurum ve kuruluşların iç ticaret politikasını etkileyen faaliyet, temas ve düzenlemelerinin, genel ticaret politikasına uygunluğunu sağlamak; ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği halinde söz konusu faaliyet, temas ve düzenlemelerin koordinasyonunu ve yürütülmesini temin etmek.

ç) Gümrük Kanunu, gümrük işlemleriyle ilgili diğer mevzuat ve uluslararası sözleşmelerin uygulanmasını sağlamak; gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma ilişkin iş ve işlemleri yürütmek; gümrük kontrolüne tabi kişi, eşya ve araçların muayene ve kontrolünü yapmak.

d) Gümrük tarifesini hazırlamak; gümrük vergileri ile gümrük idarelerince tahsil edilmesi gereken vergi, fon ve diğer malî yüklerin tahakkuk, tahsil, takip ve kontrolünü yapmak; ertelenmiş kontrol ve sonradan kontrol hizmetlerini yürütmek; ihtilaflı durumlarda uzlaşmaya ilişkin işlemleri düzenlemek ve yürütmek; gümrük işleriyle ilgili istatistikî bilgileri üretmek, toplamak, değerlendirmek ve açıklamak.

e) Geçici depolama yerleri, antrepolar, ambarlar, tasfiyelik eşya depoları, mağazalar ve satış reyonları açılması ve işletilmesine izin vermek, işletmek, işlettirmek ve denetlemek; gümrük mevzuatına göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tasfiye işlemlerini yürütmek.

f) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak.

g) Kara ve demiryolu kapıları ile gümrük teşkilatı bulunan hava ve deniz limanlarında, serbest bölgeler, antrepolar ile gümrüklü yer ve sahalarda ve Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gümrük muhafaza görevlerini yerine getirmek.

ğ) Gümrüklü yer ve sahalarda koordinasyonu sağlamak ve kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak.

h) Bakanlık hizmetlerine ilişkin olarak uluslararası kuruluşların ve Avrupa Birliğinin çalışmalarını takip etmek, Avrupa Birliğine uyum çalışmalarını yürütmek ve bu konularda görüş oluşturmak.

ı) Ticarete konu ürünlerin güvenli, mevzuata ve standartlara uygun olmasını sağlamak; bu amaçla başka kurumların görevi dışındaki alanlarda piyasa gözetim ve denetimi yapmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak.

i) Ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait hizmetleri ilgili diğer bakanlıklarla işbirliği suretiyle yürütmek.

j) Evrensel kabul görmüş tüketici haklarının sağlanması ve korunmasına yönelik hukukî ve idarî tedbirleri almak, tüketicinin korunmasını sağlayıcı inceleme, araştırma ve düzenlemeler yapmak.

k) Esnaf ve sanatkârlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, sonuçları izlemek ve değerlendirmek.

l) Şirketler, kooperatifler ve ticaret sicili memurlukları ile esnaf ve sanatkâr sicil kayıtlarıyla ilgili hizmetleri yürütmek ve bunları denetlemek.

m) Bakanlığın görev alanına giren konularda laboratuvarlar kurmak ve çalışmalarını yürütmek.

n) Gümrük müşaviri ve yardımcısıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek.

o) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

MADDE 3- (1) Bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur.(2) Bakanlık merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4- (1) Bakanlığın en üst amiri olan Bakan, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumlu olup aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Bakanlığın Anayasaya, kanunlara, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetmek.

b) Bakanlığın görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirmek, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturmak, performans ölçütleri belirlemek, Bakanlık bütçesini hazırlamak, gerekli kanunî ve idarî düzenleme çalışmalarını yapmak, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.

c) Bakanlık faaliyetlerini ve işlemlerini denetlemek, yönetim sistemlerini gözden geçirmek, teşkilat yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetmek ve yönetimin geliştirilmesini sağlamak.

ç) Faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

MADDE 5- (1) Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(2) Müsteşara yardımcı olmak üzere üç Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

MADDE 6- (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

a)Gümrükler Genel Müdürlüğü.

b)Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü.

c)İç Ticaret Genel Müdürlüğü.

ç) Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü.

d) Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü.

- e) *Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü.*
- f) *Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü.*
- g) *Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü.*
- ğ) *Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü.*
- h) *Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı.*
- ı) *Strateji Geliştirme Başkanlığı.*
- i) *Hukuk Müşavirliği.*
- j) *Personel Dairesi Başkanlığı.*
- k) *Eğitim Dairesi Başkanlığı.*
- l) *Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.*
- m) *Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı.*
- n) *Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.*
- o) *Özel Kalem Müdürlüğü.*

MADDE 7- (1) Gümrükler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) *Türk Gümrük Tarife Cetvelini, eşyanın menşei, gümrük kıymetini, gümrük rejim ve formalitelerini taraf olunan anlaşmalara ve uluslararası uygulamalara uygun olarak düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak.*
- b) *Gümrük vergileri ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi, fon ve malî yükleri tahakkuk ettirmek ve tahsil etmek.*
- c) *Dahilde işleme, hariçte işleme, gümrük kontrolü altında işleme, geçici ithalat ve antrepo gümrük rejimleriyle ilgili taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar ve gümrük mevzuatı çerçevesinde düzenleme yapmak, izin vermek ve uygulamanın yürütülmesini sağlamak.*
- ç) *Serbest dolaşıma giriş, ihracat, yeniden ihracat, imha, gümrüğe terk işlemlerinin uygulanmasını sağlamak ve serbest bölgeler, lojistik dış ticaret bölgeleri, dış ticaret merkezlerindeki gümrük işlemlerini yürütmek.*
- d) *Basitleştirilmiş usul uygulamalarına ilişkin düzenlemeleri yapmak ve işlemleri yürütmek.*

- e) *Tercihli menşee ve tavizli vergi uygulamalarına yönelik işlemleri yürütmek.*
- f) *Geçici depolama yeri ve antrepo açılmasına ve işletilmesine izin vermek, denetlemek, iznin geri alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek.*
- g) *Geri gelen eşya ile ilgili ihracat rejimi kararlarının uygulanmasını sağlamak, çift kullanımlı eşya ve ihracat kontrollerine ilişkin görevleri yapmak.*
- ğ) *Dış ticaret mevzuatı ve sair mevzuatın gümrükle ilgili hükümlerinin uygulanmasını sağlamak.*
- h) *Sınır ve kıyı ticareti ve münasebetleri ile sınır ticaret merkezlerinden yapılacak ticarete ilişkin gümrük işlemlerinin yapılmasını sağlamak.*
- ı) *Yolcu beraberli, posta ve hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen ve giden eşya ile bunlarla ilgili elektronik ticarete konu eşyanın gümrük işlemlerinin yürütülmesini sağlamak,*
- i) *Gümrük muafiyetine ilişkin işlemleri yapmak,*
- j) *Yatlar ve konteynerlere ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlamak*
- k) *Transit rejimi ile ilgili işlemleri düzenlemek, yürütülmesini sağlamak ve uygulamayı kontrol etmek.*
- l) *Teşvik mevzuatının gümrük işlemleriyle ilgili hükümlerinin yürütülmesini sağlamak,*
- m) *Gümrük laboratuvarları kurmak, tahlil metotlarını hazırlamak ve çalışmalarını düzenlemek.*
- n) *Gümrük müşaviri ve yardımcısı ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.*

o) Gümrüklerce alınan vergi ve benzeri yüklere ilişkin uzlaşma usul ve esaslarını belirlemek ve uygulamayı yürütmek.

ö) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 8- (1) Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, buraların takip ve muhafazasını sağlamak, gerektiğinde müdahalede bulunarak durumu adli mercilere intikal ettirmek.

b) Deniz ve hava limanlarıyla kara sınırlarındaki gümrük kapılarında ve diğer gümrüklü yer ve sahalarda giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmesini sağlamak ve gümrük işlemleri bitirilmeden buralardan çıkmalarını önlemek.

c) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak.

ç) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde kişi, eşya ve taşıtların kaçakçılıkla mücadele kapsamında takibini yapmak.

d) Kaçakçılıkla mücadele için bilimsel yöntemler de kullanmak suretiyle bilgi toplayarak gerekli araştırma, soruşturma ve operasyonları yapmak, taşra teşkilatının yapacağı operasyonları koordine etmek, gerektiğinde taşra teşkilatı ile müşterek operasyon yapmak.

e) Kaçakçılıkla mücadele amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, bilgi değişiminde bulunmak, protokoller hazırlamak ve uygulamak, gerektiğinde müşterek operasyonlar yapmak.

f) Kaçakçılıkla etkin mücadele etmek amacıyla ulusal ve uluslararası bilgi akışına dayalı veri tabanları oluşturmak, verileri işlemek, değerlendirmek ve risk analizi çerçevesinde kullanılabilecek nitelikte olanları Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne iletmek.

g) Adli kolluğa ilişkin olarak diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak, ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 9- (1) İç Ticaret Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Ticarete ilişkin politikaların oluşturulmasına yardımcı olmak, ticari faaliyetleri teşvik etmek, gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

b) Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat gereğince Bakanlıkça yapılması gereken işlemleri yürütmek, Merkezi Sicil Kayıt Sistemini kurmak, işletmek ve bu sistemin diğer kurum ve kuruluşlar nezdinde tutulan kayıt sistemleriyle bağlanmasına ilişkin çalışmaları yürütmek.

c) Kuruluşuna izin verilecek anonim şirketler ile genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisi bulunacak anonim şirketleri belirlemek ve bunların işlemlerini yürütmek.

ç) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile odalar ve borsalarla ilgili mevzuat ve uygulamalara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek ve bunlarla ilgili düzenlemeler yapmak.

d) Sebze ve meyveler ile yeterli arz ve talep derinliği bulunan diğer malların ticaretini düzenlemek, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir yapıya kavuşturulmasını ve işletilmesini sağlamak ve bu konularda mevzuatla verilen görevleri yapmak.

e) Depolamaya uygun temel ve işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretine ilişkin düzenlemeler yapmak, lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığının teşvik edilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarda bulunmak ve lisanslı depoculuk, ürün ihtisas borsacılığı ve umumi mağazacılığa ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapmak.

f) Elektronik ticarete ve organize perakende ticaretine yönelik düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak, bunların gelişmesine ve yaygınlaşmasına yönelik çalışmalar yapmak, bu konularda mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve gerekli tedbirleri almak.

g) Lüzumu halinde, ticari faaliyetlere ya da bu ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik düzenlemeler yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

ğ) Görev ve yetki alanına giren konularda gerekli inceleme ve araştırmalar yapmak veya yaptırmak.

h) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 10- (1) Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın faaliyet alanlarına giren konularda veriler toplamak, araştırmalar yapmak, istatistiki bilgiler üretmek, değerlendirmek ve gümrük işlemlerine ilişkin istatistikleri açıklamak, bu konularda gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

b) Gümrük işlemleriyle ilgili verileri risk analizine tabi tutmak, analiz sonuçlarını değerlendirmek ve bunları ilgili birimlere aktarmak.

c) Risk analizi ölçütlerini belirlemek, risk yönetimi ile ilgili koordinasyonu sağlamak, risk analizi konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla gerekli bilgi değişimi ve işbirliğini sağlamak.

ç) Risk analizine ilişkin verileri de kullanarak sonradan kontrol işlemleriyle ilgili verileri toplamak, değerlendirmek, arşivlemek, ilgili birimlere aktarmak ve bu birimler arasında koordinasyonu sağlamak.

d) Gümrük gelirlerinin tahsil seyrini araştırmak ve bütçe tahminlerine esas olacak bilgileri toplamak.

e) Gümrük vergileri ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi, fon ve malî yüklerin tahakkuk ve tahsilini sonradan kontrol etmek, eksik veya fazla tahsilat ve tecil ile ilgili işlemleri yapmak.

f) Gümrüklerce tahsil edilen vergi, fon ve malî yükler yönünden gerçek ve tüzel kişilere ilişkin her türlü bilgi ve belgenin kontrol ve denetimini yapmak.

g) Gümrük işlemlerine ait yazılı veya elektronik ortamdaki belgelerin, kanunî süreler içinde muhafaza edilmesini ve bu sürelerden sonra usulüne göre imha edilmesini sağlamak.

ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 11- (1) *Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:*

a) *Tüketicinin korunmasına ilişkin politikalar oluşturmak, bu politikaların belirlenmesinde yurtiçi ve yurtdışındaki kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak.*

b) *Tüketicilerin, sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirleri almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak.*

c) *Tüketicilerin tüketim maddeleri yönünden çevresel tehlikelerden korunabilmesi amacıyla alınacak tedbirlerin belirlenmesinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.*

ç) *Piyasaya sunulan mal ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla yönelik olarak kalite denetimi yapmak, yaptırmak, kalite kontrol sistemleri kurmak, ilgili kurum ve kuruluşlara standart tespitine ilişkin görüş ve önerilerde bulunmak.*

d) *Tüketicileri aydınlatıcı ve eğitici tedbirleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirmek ve tüketicinin korunması konusundaki politikaların oluşturulmasında bunların gönüllü örgütlenmeleri yoluyla temsil edilmelerini sağlamak.*

e) *Tüketici sorunlarının çözümüne ilişkin olarak diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.*

f) *Teknik mevzuatı bulunmayan ve doğrudan tüketiciye sunulan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, bu ürünlerde ihtiyaç halinde gerekli düzenlemeleri yapmak veya Bakan onayı ile standartları zorunlu uygulamaya koymak, ülke ekonomisinin gerektirdiği özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmak.*

g) *Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.*

(2) *Genel Müdürlük bünyesinde, tüketicinin korunmasına ve piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin çalışmalarda bulunmak üzere, gerekli hallerde devamlı ve geçici özel ihtisas komisyonları kurulabilir. Bu komisyonlarda görev alacak kamu görevlisi olmayan üyelere*

ödenecek huzur ücreti ve harcırahlar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 12- (1) *Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:*

a) Esnaf ve sanatkârlara ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek.

b) Esnaf ve sanatkârlara ilişkin politikaların belirlenmesi, istatistikler ve analizler üretilmesi ve paylaşılması, değerlendirmeler yapılması ve raporlar hazırlanması amacıyla bu işletmelere ait yatırım, üretim, pazarlama, teşvik, malî durum, Ar-Ge, istihdam, enerji ve benzeri ekonomik faaliyet bilgi ve verileri ile esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait bilgileri belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında almak suretiyle bilgi sistemi oluşturmak.

c) Esnaf ve sanatkârların sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek ve ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunmak, rekabet güçlerinin artırılması, araştırma, geliştirme ve yenilikçilik yeteneklerinin geliştirilmesi, pazarlama, hammadde ve tezgah temini amaçlarıyla teşvik ve destekler vermek ve bu konulara yönelik düzenlemeler yapmak.

ç) İç ve dış pazar imkânlarını araştırmak, kredi ve finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar ve bu konularda düzenlemeler yapmak.

d) Esnaf ve sanatkârlar ile istihdam ettikleri personele yönelik eğitim faaliyetlerini desteklemek.

e) Esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarının kuruluş, işleyiş ve siciline ilişkin işleri yürütmek.

f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 13- (1) *Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:*

a) Kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, uygulamak, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek.

b) Kooperatifçilikle ilgili Ar-Ge çalışmaları yapmak, kooperatif bilgi ve denetim sistemini kurmak ve işletmek.

c) Kooperatifçiliğin geliştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve uygulanmasını sağlamak, yayın, tanıtım ve eğitim faaliyetlerinde bulunmak.

ç) Kooperatiflerin amaçlarını gerçekleştirmek için hazırlayacakları projeleri desteklemek ve teşvik etmek, teşvik ve desteklere yönelik düzenlemeler yapmak.

d) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst birlikleri, yapı kooperatifleri ve üst birlikleri hariç olmak üzere, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ile genel hükümlere tabi kooperatif ve birliklerin kuruluşuna, işleyişine ve denetlenmesine yönelik düzenlemeler yapmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, kooperatifleri ve üst kuruluşlarını denetlemek veya denetlettirmek.

e) Kooperatifler için örnek ana sözleşmeler hazırlamak ve yürürlükte olan ana sözleşmeleri ihtiyaçlar doğrultusunda güncellemek.

f) Kooperatiflere ve üst kuruluşlarına yol göstermek ve çalışmalarında yardımcı olmak, yeni alanlarda kooperatif girişimlerin geliştirilmesine yönelik özendirici ve destekleyici çalışmalar yürütmek, bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleri ile ekonomiye kazandırılmasını sağlamak.

g) Tarım satış kooperatifleri ve birlikleri tarafından kullanılan ürün alım kredilerine faiz desteği sağlamak ve bu kredilerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetlemek.

ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 14- (1) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın yurtdışı ve uluslararası veya ikili münasebetlerini yürütmek.

b) Türkiye'nin gümrüklerle ilgili uluslararası anlaşma ve sözleşmelere katılmasına dair Bakanlık görüşünü hazırlamak.

c) Uluslararası kuruluşların kabul ettiği gümrük ile ilgili anlaşmaları ve bunların değişikliklerini takip ederek uygulamaya intikal ettirilmesini sağlamak.

ç) Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren, Avrupa Birliği ile ilgili hususlarda koordinasyonu sağlamak, Avrupa Birliği ile ilgili alanda Hükümetin genel politikasını uygulamaya yönelik tedbirleri almak, uyum ve uygulama çalışmaları ile ilgili işleri yürütmek.

d) Bakanlığın görev alanına giren konulardaki ikili ve çok taraflı anlaşma, sözleşme ve protokolleri gerektiğinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği halinde hazırlamak, müzakerelerini yürütmek ve ulusal mevzuata aktarılmasını sağlamak.

e) Bakanlığın görev alanına giren konularda Avrupa Birliği kurum ve kuruluşları ve diğer uluslararası kuruluşlarla gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

f) Bakanlığın dış kaynaklı ve uluslararası nitelikteki program ve projelerini hazırlamak, yürütmek ve gerekli koordinasyonu sağlamak.

g) Bakanlığın dış protokol faaliyetlerini yürütmek.

ğ) Bakanlığın yurtdışı teşkilatının koordinasyonunu ve etkin işleyişini sağlamak.

h) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 15- (1) Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Döner sermaye işletmelerini idarî ve malî yönden yönetmek.

b) Gümrük Kanununa göre tasfiye edilecek hale gelen eşyanın tasfiyesini yapmak.

c) Tasfiyelik eşyanın satışa sunulmasından önce özelliklerine göre bakımı, tamiri ve ambalaj lamasını yapmak veya yaptırmak.

ç) Gümrük denetimine tabi her türlü eşya ile kaçak veya kaçak zarını ile yakalanan eşya ve araç için gümrüklü yer ve sahalarda veya diğer yerlerde geçici depolama yerleri, antrepolar açmak, işletmek veya işlettirmek.

d) Tasfiyelik eşya için depolar, mağazalar ve satış reyonları açılmasına ve işletilmesine ilişkin ilke ve standartları belirlemek, bu yerleri açmak, işletmek, işlettirmek ve denetlemek.

e) Laboratuvarlar kurmak, laboratuvarlarda yapılan tahlil ücretlerini tahsil etmek ve bu laboratuvarların faaliyetleri için ihtiyaç duyulan yazılım, donanım, bakım, onarım, eğitim ve sarf malzemesi giderlerini karşılamak.

f) Gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakletme, elleçleme, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

g) Bakanlığın görev alanına giren konulara ilişkin bilgi ve belgelerin matbu veya elektronik ortamda alımını, satışını veya bedelsiz dağıtımını yapmak veya yaptırmak.

ğ) Kaçak zannı ile yakalanan eşya ve aracın muhafazası için konulduğu kamu veya özel depolama yeri ve antrepolar için ücret tarifesi belirlemek.

h) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 16- (1) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Bakanın emri veya onayı üzerine Bakan adına aşağıdaki görevleri yapar:

a) Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak.

b) Bakanlık teşkilatının denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak.

c) Özel anlaşmalara dayalı olarak Bakanlığa verilmiş görevlere ilişkin konularda ilgili merciler, gerçek ve tüzel kişiler nezdinde inceleme, denetleme ve soruşturma yapmak.

ç) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını sağlamak üzere gerekli teklifleri hazırlamak ve Makama sunmak.

d) Mevzuatın Bakanlığa ve müfettişlerine tanıdığı teftiş, inceleme ve soruşturma yetkilerini kullanmak.

e) Gümrük bölgesi içinde bulunan bütün nakil vasıtalarını, bunların yük ve eşyasını, personel ve yolcularını muayene etmek, Bakanlığın denetimine tabi gümrük ambar, antrepoları ile serbest bölgelerdeki mevcut mallar ile bunların kayıtlarını incelemek, teftiş etmek ve gerektiğinde idarenin haklarını koruyacak tedbirlerin alınmasını sağlayıcı önerilerde bulunmak, acil ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde idare ve Hazinesin haklarını koruyucu tedbirler almak.

f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Denetime tabi olan gerçek ve tüzel kişiler, gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde Müfettişlere göstermek, Müfettişlerin saymasına ve incelemesine yardımcı olmak zorundadır. Müfettişler, görevleri sırasında tüm resmî daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkilidir; kanunî engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesi zorunludur.

(3) Müfettişler, teftiş, inceleme ve soruşturmanın her aşamasında; kaçakçılık, rüşvet, irtikap veya zimmet eylemleri veya işlemlerinde yolsuzluğu görülen veya istenen belgeleri vermeyen memurları; Bakanlık teşkilatına mensup iseler görevden doğrudan uzaklaştırmaya yetkilidirler. Bu memurlar diğer kuruluşlara mensup iseler Müfettişlerin teklifi üzerine kurumlarınca görevlerinden uzaklaştırılabilirler. Görevleri başında kalmaları teftiş, inceleme veya soruşturmayı güçleştireceği kanaatine varılan Bakanlık teşkilatı memurları, müfettişin teklifi üzerine Bakan tarafından; birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen kuruluşlara mensup görevliler ise yetkililerince görevlerinden uzaklaştırılabilirler.

(4) Müfettiş Yardımcılığına giriş ve yeterlik sınavlarının usul ve esasları, Müfettişliğe yükselme, Müfettişlerin görev, yetki ve sorumlulukları ile Başkanlığın çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

MADDE 17- (1) Strateji Geliştirme Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirmek.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 18- (1) Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın taraf olduğu adli ve idarî davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığı temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak.

b) Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek.

c) Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra takiplerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bunları izlemek, koordine etmek ve denetlemek.

ç) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukukî teklifleri hazırlayıp Bakana sunmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Birinci fıkrada belirtilen her türlü dava ve takip işleri ile diğer görevler Bakanlığın Hukuk Müşavirleri ile Avukatları aracılığıyla yerine getirilir. Gerekli hallerde dava ve takip işleri Hazine Avukatları aracılığıyla veya ihtiyaç duyulması halinde Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde öngörülen doğrudan temin usulü ile avukatlar veya avukatlık ortaklıkları ile yapılacak avukatlık sözleşmeleri yoluyla yürütülür.

(3) Davalarda temsil yetkisi bulunan Hukuk Müşavirleri ve Avukatların bir listesi Bakanlıkça ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına ve bölge idare mahkemesi başkanlıklarına verilir. Bu listelerin birer nüshası, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından adli yargı çevresinde, bölge idare mahkemesi başkanlığınca idarî yargı çevresinde bulunan mahkemelere gönderilir. Yüksek mahkemeler ve bölge adliye mahkemesindeki duruşmalarda temsil yetkisini kullanacakların isimleri, ilgili mahkemelerin başsavcılıklarına veya başkanlıklarına bildirilir. Listede isimleri yer alan Hukuk Müşavirleri ve Avukatlar, baroya kayıt ve vekâletname ibrazı

gerekmeksizin temsil yetkilerini kullanırlar. Temsil yetkisi sona erenlerin isimleri yukarıda yazılı mercilere derhal bildirilir.

(4) Bakanlık lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil edilen vekâlet ücretlerinin Hukuk Müşavirleri ve Avukatlara dağıtımı hakkında, 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

MADDE 19- (1) Personel Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın insan gücü politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

b) Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 20- (1) Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

b) Eğitim faaliyetleri ile ilgili dokümantasyon ve yayım hizmetlerini yürütmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 21- (1) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, Bakanlığın kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

b) Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

c) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

ç) Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 22- (1) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Bakanlık otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek.

b) Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

c) Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak.

ç) Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve veri tabanları oluşturmak.

d) Bakanlığın bilişim ve iletişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

e) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 23- (1) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak.

b) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 24- (1) Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanın çalışma programını düzenlemek.

b) Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 25- (1) Bakanlıkta, önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere yirmi Bakanlık Müşaviri atanabilir.

MADDE 26- (1) Bakanlık, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde taşra teşkilatı kurmaya yetkilidir.

MADDE 27- (1) Bakanlık, 13/12/1983 tarihli ve 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilatı kurmaya yetkilidir.

(2) Yurtdışı teşkilatı kadrolarına atanacak personelde, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eğitim şartı aranır.

(3) Yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanabilmek için bu atamanın yapıldığı tarihte merkez teşkilatı birimlerinde Daire Başkanı ve üstü görevlerde fiilen en az bir yıl, Gümrük ve Ticaret Uzmanlığı ile Bakanlık Avrupa Birliği Uzmanlığında en az on yıl görev yapmış olmak zorunludur. Hizmetin gerektirdiği hallerde, Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Genel Müdür ve ek gösterge itibarıyla Genel Müdüre eşdeğer unvanlar için bu süre şartı aranmaz.

(4) Yurtdışı teşkilatı kadrolarına atanacak personelin, Almanca, Fransızca veya İngilizce dillerinden birini ya da görevlendirileceği ülkenin resmî dilini bilmesi şarttır.

(5) Resmî dili Türkçe veya Türkçenin lehçelerinden biri olan ülkelerde dördüncü fıkra hükmü uygulanmaz.

(6) Yurtdışı teşkilatına atanacak personel, Müsteşarın başkanlığında, Müsteşar Yardımcıları ve Genel Müdürler arasından görevlendirilecek üç üye ile Personel Dairesi Başkanından oluşan komisyon tarafından seçilir.

(7) Yurtdışı teşkilatında görev süresi üç yıldır.

(8) Disiplin Kurulu kararı ile dış göreve devam etmesi sakıncalı görülenler veya dış görev için belirlenen performans ölçütlerini karşılayamayanlar, altıncı fıkra uyarınca oluşturulan komisyonun teklifi üzerine, süresinden önce geri çekilebilirler.

(9) Yurtdışı teşkilatı kadrolarına yapılacak atamalar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 28- (1) Bakanlık bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinde sayılan görevleri yerine getirmek ve gümrük denetimleri kapsamında alınan ve firmalarca belli süreler dâhilinde geri alınmayan numunelerin satışını yapmak üzere gerekli olan yerlerde ve sayıda döner sermaye işletmesi kurabilir.

(2) Döner sermaye işletmeleri kurmak üzere Bakanlığa otuz milyon Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir. İhtiyaç duyulması halinde tahsis olunan sermaye, Bakanlar Kurulu tarafından beş katına kadar artırılabilir. Döner sermaye faaliyetlerinden elde edilen kârlar, ödenmiş sermaye tahsis edilen tutarına ulaşıncaya kadar sermayeye eklenir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra, yılsonu kârı hesap dönemini izleyen Nisan ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılır.

(3) Tahsis edilen sermaye; aynî yardımlar, döner sermaye faaliyetlerinde kullanılmak üzere işletmeye verilen mallar ile döner sermaye faaliyetlerinden elde edilecek kârlardan oluşur. Bağış ve yardımlar sermaye limitine bakılmaksızın sermayeye ilave edilir.

(4) *Döner sermaye işletmesinin gelirleri; bu maddenin birinci fıkrasında ve bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinde sayılan gelir getirici faaliyetlerden elde edilen gelirlerden oluşur.*

(5) *İşletmenin giderleri; bu maddenin birinci fıkrasında ve bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinde belirtilen iş ve faaliyetlerin gerektirdiği harcamalar ile döner sermaye işletmelerinde istihdam edilen personele genel hükümlere göre yapılacak ödemelerden oluşur. Döner sermayeden bunlar dışında herhangi bir harcama yapılamaz.*

(6) *Malî yılın bitiminden başlayarak iki ay içinde hazırlanacak bilanço ve ekleri ile bütün gelir ve gider belgeleri Sayıştaya, bilanço ve eklerinin birer örneği de aynı süre içinde Maliye Bakanlığına gönderilir.*

(7) *Döner sermayeye ait bütün mallar, Devlet malı hükmündedir.*

(8) *Bakanlık hizmetleri için döner sermayeden temin edilen taşınmazlar, tapuda Hazine adına tescil edilerek Bakanlık adına tahsis edilir.*

(9) *Döner sermaye işletmesinin faaliyet alanları, çalışma usul ve esasları, giderleri, işletilmesi ile hesap usullerine ilişkin hususlar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine çıkarılan yönetmelikle tespit edilir.*

MADDE 29- (1) *Bakanlığa gümrük ve iç ticaret politikalarının oluşturulması ve uygulanması ile ilgili olarak görüş bildirmek ve bu konularda araştırma ve çalışmalar yapmak üzere danışma organı niteliğinde Gümrük ve Ticaret Konseyi kurulur. Konseyin oluşumu, üyelerin seçimi, görevlendirilmesi ve görev süreleri ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.*

(2) *Bakanlık, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımı ile geçici çalışma grupları oluşturabilir.*

MADDE 30- (1) *Esnaf ve sanatkârlara ilişkin ülke düzeyindeki politikaların belirlenmesi, bu konudaki sorunların tespiti ve çözüm yollarının araştırılması, Bakanlıkça alınacak hukukî ve idarî tedbirlerin ilgili kurum, kuruluş ve meslek gruplarının katılımı ile oluşturulması amacıyla, Bakan tarafından Esnaf ve Sanatkârlar Şûrası toplantıya çağrılır.*

(2) *Esnaf ve Sanatkârlar Şûrasının çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.*

MADDE 31- (1) Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.

MADDE 32- (1) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

MADDE 33- (1) Bakanlık, hizmet ve görevleriyle ilgili konularda, diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

MADDE 34- (1) Bakanlık; görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idarî düzenlemeler yapabilir.

MADDE 35- (1) 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunun eki cetvellerde sayılanlar dışında kalan memurların atamaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini alt kademelere devredebilir.

MADDE 36- (1) Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

MADDE 37- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere Gümrük ve Ticaret Uzmanı ile Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı istihdam eder.

(2) Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık eğitim veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idarî bilimler, iktisat ve işletme fakülteleri ile Bakanlığın görev alanına giren ve yönetmelikle belirlenen fakültelerden

veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçi veya yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yönetmelikle belirlenen yabancı dillerden en az birini iyi derecede bilmek,

c) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

gerekir.

(3) Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir. Yeterlik sınavında başarılı olanlar Gümrük ve Ticaret Uzmanı kadrolarına atanırlar. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı unvanını kaybederler ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

(4) Gümrük ve Ticaret Uzmanı ile Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 38- *(1) Bakanlıkta uygun görülen Genel Müdürlüklerde Kontrolörler istihdam edilir. Kontrolörler, görevlendirildikleri konularda inceleme, araştırma, idarî soruşturma, denetleme ve sonradan kontrol yetkilerine sahiptir.*

(2) Denetime tabi olan gerçek ve tüzel kişiler, gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde Kontrolörlere göstermek, saymasına ve incelemesine yardımcı olmak zorundadır.

(3) Kontrolörler, görevleri sırasında tüm resmî daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkilidir; kanunî engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesi zorunludur.

(4) *Stajyer Kontrolörlüğe giriş ve yeterlilik sınavlarının usul ve esasları, Kontrolörlüğe yükselme, Kontrolörlerin görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.*

MADDE 39- (1) *Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü Daire Başkanı, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürü, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdür Yardımcısı, Gümrük Müdürü, Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürü, Gümrük Müdür Yardımcısı, Gümrük Muhafaza Bölge Amiri, Gümrük Muhafaza Kısım Amiri ve Gümrük Muhafaza Memuru genel kolluk kuvveti personeline tanınan silah taşıma, bulundurma ve kullanma yetkisine sahiptir. Bu personelin kullanacağı silah ve mühimmat Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından temin edilir.*

(2) *Silah taşıma, bulundurma ve genel hükümler çerçevesinde kullanmaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.*

MADDE 40- (1) *12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun;*

a) *20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gümrük ve tekell” ve “Tekell İdaresi” ibareleri “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” şeklinde değıştirilmiş ve altıncı fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerine;” ibaresinden sonra gelmek üzere “Gümrük ve Ticaret Bakanının talebi üzerine Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğüne;” ibaresi eklenmiştir.*

b) *21 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “İçişleri Bakanlığına ve Türk Silahlı Kuvvetlerine” ibaresi “İçişleri Bakanlığına, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığına” ve “bakanlıklarının” ibaresi “Bakanlıkları ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığının” şeklinde değıştirilmiştir.*

(2) *10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Gümrük ve Muhafaza” ibaresi “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Muhafaza” şeklinde değıştirilmiştir.*

(3) *8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin “III- Gümrük koruma mensupları” başlıklı alt bendi aşağıdaki şekilde değıştirilmiştir.*

“III- Gümrük Muhafaza mensupları:

1 - Gümrük Muhafaza Memurları 55

2- Gümrük Muhafaza Kısım Amirleri 60”

(4) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun;

a) 221 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Müsteşarlık” ibaresi “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” şeklinde, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan “Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan” ibareleri “Gümrük ve Ticaret Bakanı” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 222 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Gümrük Müsteşarlığı” ibaresi “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” şeklinde ve aynı maddede yer alan “Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan” ibaresi “Gümrük ve Ticaret Bakanı” şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Gümrük Müsteşarlığına ait bölümleri yürürlükten kaldırılmış ve ekli (I) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvele Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bölümü olarak eklenmiştir.

(6) 18/12/1940 tarihli ve 3944 sayılı Gümrük Muhafaza ve Muamele Sınıfı Memurları Teşkilatı Hakkında Kanun, 16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Laboratuvarlarında Yapılacak Tahlillerden Alınacak Ücretler ile Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanunu ve 2/7/1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- *(1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler, bir yıl içinde yürürlüğe konulur. Bu düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.*

GEÇİCİ MADDE 2- *(1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Gümrük Müsteşarlığının merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığından Bakanlığa devredilen İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü ve Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğüne ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, her türlü borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile kadro ve pozisyonlarda bulunan personel, hiçbir işleme gerek kalmaksızın Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan Maliye Bakanlığınca*

Gümrük Müsteşarlığına tahsis edilmiş taşınmazlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın tahsis amacıyla kullanılmak üzere Gümrük ve Ticaret Bakanlığına tahsis edilmiş sayılır.

(2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 2011 malî yılı harcamaları, 6091 sayılı 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapılınca kadar, Gümrük Müsteşarlığının 2011 yılı bütçesinde yer alan ödenekler ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilen birimlerine ait bütçe ödeneklerinden karşılanır.

(3) 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca kurulan ve işletilen döner sermaye işletmelerine ait her türlü taşınır ve taşınmaz, araç, gereç, malzeme, demirbaş ve taşıtlar, her türlü borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile kadro ve pozisyonlarda bulunan personel, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın, bu Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesine devredilir ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesi olarak faaliyetlerine devam eder.

(4) Teşkilat, personel, kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlarda ortaya çıkabilecek sorunları gidermeye Gümrük ve Ticaret Bakanlık yetkilidir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığından devredilen birimlerle ilgili olarak yukarıda belirtilen hususlarda ortaya çıkabilecek tereddütler, Gümrük ve Ticaret Bakanı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı arasında yapılacak protokolle giderilir.

(5) Mevzuatta Gümrük Müsteşarlığına ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bu Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilen birimlerinin görev ve yetkileri nedeniyle Sanayi ve Ticaret Bakanlığına yapılmış olan atıflar Gümrük ve Ticaret Bakanlığına yapılmış sayılır.

(6) Mevzuatta Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne yapılan atıflar, Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yapılmış sayılır.

(7) Sanayi ve Ticaret Bakanlığında Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı ile Hukuk Müşaviri kadrolarında bulunan ve talep edenler arasından, Gümrük ve Ticaret Bakanı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı arasında yapılacak protokolle belirlenenler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Başmüfettiş, Müfettiş, Müfettiş Yardımcısı ve Hukuk Müşaviri kadrolarına, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde naklen atanır. Bu şekilde atananların Sanayi ve Ticaret Bakanlığında Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı ile Hukuk Müşaviri kadrolarında geçirdiği süreler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Başmüfettiş, Müfettiş, Müfettiş Yardımcısı ve Hukuk Müşaviri kadrosunda geçmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Gümrük Müsteşarlığında; Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Gümrükler Genel Müdürü, Gümrük Muhafaza Genel Müdürü, Gümrükler Kontrol Genel Müdürü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü, Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, 1. Hukuk Müşaviri, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı, Personel Dairesi Başkanı, Eğitim Dairesi Başkan, Strateji Geliştirme Daire Başkanı, Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanı, Daire Başkanı, Müsteşarlık Müşaviri (9/2/2006 tarihli ve 5456 sayılı Kanunla Müsteşarlık Müşaviri kadrolarına atanan personel dâhil), Gümrük ve Muhafaza Başmüdürü, Gümrük ve Muhafaza Başmüdür Yardımcısı, İşletme Bölge Müdürü, Gümrük Müdürü, Gümrük Muhafaza Müdürü, Personel Müdürü, Döner Sermaye İşletmelerinde Şube Müdürü, Gümrük Muhafaza Müdür Yardımcısı, Personel Müdür Yardımcısı, Gümrük Müdür Yardımcısı kadrolarında bulunanlar ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürü, Teşkilatlandırma Genel Müdürü ile bu genel müdürlüklere tahsis edilmiş Genel Müdür Yardımcısı ve Daire Başkanı kadrolarında bulunanların görevi bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu personelden merkez teşkilatında Müsteşarlık Müşaviri dâhil Daire Başkanı ve üstü görevde bulunanlar ile taşra teşkilatında Gümrük ve Muhafaza Başmüdürü ve döner sermayede İşletme Bölge Müdürü kadrolarında görev yapanlar, ekli (2) sayılı listede ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrolarına, diğerleri ise ekli (2) sayılı listede ihdas edilen Araştırmacı kadrolarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılırlar. Bu madde uyarınca ihdas edilen Bakanlık Müşaviri ile Araştırmacı kadroları, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(2) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte, Gümrük Uzmanı ve Gümrük Uzman Yardımcısı kadrosunda bulunanlar ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü ve Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş Sanayi ve Ticaret Uzmanı ve Sanayi ve Ticaret Uzman Yardımcısı kadrosunda bulunanlar Gümrük ve Ticaret Uzmanı ile Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın hâlen bulundukları kadro dereceleriyle atanmış sayılır. Bu fıkra göre atananların Gümrük Uzmanı ile Sanayi ve Ticaret Uzmanı kadrolarında geçirdiği süreler Gümrük ve Ticaret Uzmanı kadrosunda, Gümrük Uzman Yardımcısı ile Sanayi ve Ticaret Uzman Yardımcısı kadrolarında geçirdiği süreler Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı kadrosunda geçmiş sayılır.

(3) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte, Gümrük Başmüfettişi, Gümrük Müfettişi ve Gümrük Müfettiş Yardımcısı kadrosunda bulunanlar Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi, Gümrük ve Ticaret Müfettişi ve Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcısı kadrolarına; Haberleşme Teknisyeni kadrolarında bulunanlar, Teknisyen kadrolarına; Muamele Memuru kadrolarında bulunanlar, Memur kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu şekilde atananların Gümrük Başmüfettişi, Gümrük Müfettişi ve Gümrük Müfettiş Yardımcısı kadrosunda geçirdikleri süreler Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcısı kadrosunda geçmiş sayılır.

(4) Gümrük Müsteşarlığı kadroları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel

Müdürlüğü ve Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş kadrolarda bulunan memurlardan yukarıdaki fıkralarda belirtilenler dışında kalanlar, Bakanlık için ihdas edilen aynı unvanlı kadrolara halen bulundukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Yukarıdaki fıkralarda sayılanlar hariç olmak üzere kadro unvanları değişenler veya kaldırılanlar ise altı ay içinde Bakanlıkta kazanılmış hak aylık derecelerine uygun başka bir kadroya atanırlar. Bunlar, atama işlemi yapılıncaya kadar Bakanlıkça ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilir ve yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî haklarını almaya devam ederler.

(5) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Gümrük ve Muhafaza Başmüdürü iken Gümrük Müsteşarlığında Uzman kadrosuna atanmış olup halen memuriyet görevi devam edenler, bu maddeyle ihdas edilen ekli (2) sayılı listede yer alan Bakanlık Müşaviri kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu kadrolar, herhangi bir nedenle boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(6) Gümrük Müsteşarlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığından devredilen birimlerde istihdam edilen sürekli işçiler kadrolarıyla, geçici işçiler pozisyonlarıyla, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) ve (C) fıkraları ile ilgili mevzuatına göre istihdam edilen sözleşmeli ve geçici personel pozisyonlarıyla birlikte Bakanlığa devredilmiştir. Gümrük Müsteşarlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığından devredilen birimler adına vizeli boş sözleşmeli personel pozisyonları ile sürekli işçi kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın Bakanlık adına vize edilmiş sayılır.

(7) Bu madde uyarınca atanan veya atanmış sayılan personelin yeni kadrolarına atandıkları veya atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin en son ayda aldıkları sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutan), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme (4458 sayılı Gümrük Kanununun 221 inci ve 222 nci maddelerine göre fiilen yapılan ödemeler dâhil) ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarının (Bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır.); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutan), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme (4458 sayılı Gümrük Kanununun 221 inci ve 222 nci maddelerine göre fiilen yapılan ödemeler dâhil) ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları veya atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atananlara fark tazminatı ödenmesine son verilir.

(8) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, Gümrük Müsteşarlığında geçen hizmetler ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü,

Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğü personeli için Sanayi ve Ticaret Bakanlığında geçen hizmetler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığında geçmiş sayılır.

(9) Maliye Bakanlığı uhdesinde Hazine Avukatları tarafından Gümrük Müsteşarlığını temsilen takip edilmekte olan dava ve icra takiplerine ilişkin dosyalar ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bu Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığa devredilen birimlerinin görevlerine ilişkin dosyalar, Maliye Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenecek esaslara göre bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Bakanlığa devredilir. Bu şekilde devredilen dava ve icra takipleri ile ilgili olarak devir tarihine kadar yapılmış her türlü işlem Bakanlık adına yapılmış sayılır.

(10) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesindeki sınırlamalara bağlı olmaksızın boş kadrolarda sınıf, unvan ve derece, dolu kadrolarda derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(11) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde, merkezi yönetim bütçe kanunlarında yer alan kısıtlamalara tabi olmaksızın, toplam 3000 adedi geçmemek üzere Bakanlık tarafından belirlenecek boş kadrolara atama yapılabilir.

GEÇİCİ MADDE 4- *(1) Bakanlığın il müdürlüklerinin teşkilatlanması 31/12/2011 tarihine kadar tamamlanır. Bu tarihe kadar Bakanlığın, Sanayi ve Ticaret Bakanlığından Bakanlığa devredilen birimlere ilişkin il düzeyindeki yetki ve görevleri Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının il müdürlükleri tarafından kullanılır ve yerine getirilir.*

(2) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı il müdürlüklerinde görevli personelden hangilerinin Bakanlık il müdürlüklerine devredileceği Gümrük ve Ticaret Bakanlık ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı arasında yapılacak protokolle belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 5- *(1) Bu Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı teşkilatlanıncaya kadar, Bakanlığın merkez, taşra, döner sermaye ve yurtdışı teşkilatında değişen veya yeni kurulan birimlere verilen görevler ve hizmetler, Gümrük Müsteşarlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bu Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilen merkez, taşra, döner sermaye ve yurtdışı teşkilatları tarafından mevcut personel eliyle yürütülmeye devam olunur.*

MADDE 41- (1) *Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.*

MADDE 42- (1) *Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.*

(I) SAYILI CETVEL

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEŞKİLATI

<i>Müsteşar</i>	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>Hizmet Birimleri</i>
<i>Müsteşar</i>	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>1) Gümrükler Genel Müdürlüğü</i>
	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>2) Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü</i>
	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>3) İç Ticaret Genel Müdürlüğü</i>
		<i>4) Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü</i>
		<i>5) Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü</i>
		<i>6) Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü</i>
		<i>7) Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü</i>
		<i>8) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü</i>
		<i>9) Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü</i>
		<i>10) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı</i>
		<i>11) Strateji Geliştirme Başkanlığı</i>
		<i>12) Hukuk Müşavirliği</i>
		<i>13) Personel Dairesi Başkanlığı</i>
		<i>14) Eğitim Dairesi Başkanlığı</i>
		<i>15) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı</i>
		<i>16) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı</i>
		<i>17) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği</i>

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Müsteşar	1	1	1
GİH	Müsteşar Yardımcısı	1	3	3
GİH	Gümrükler Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü	1	1	1
GİH	İç Ticaret Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Kooperatifçilik Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Rehberlik ve Teftiş Başkanı	1	1	1
GİH	Strateji Geliştirme Başkanı	1	1	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	20	20
GİH	Bakanlık Müşaviri	1	20	20
GİH	1. Hukuk Müşaviri	1	1	1
GİH	Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	1	1	1
GİH	Personel Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1	1

<i>GİH</i>	<i>Bilgi İşlem Dairesi Başkanı</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>GİH</i>	<i>Eğitim Dairesi Başkanı</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>GİH</i>	<i>Özel Kalem Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>GİH</i>	<i>Daire Başkanı</i>	<i>1</i>	<i>60</i>	<i>60</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi</i>	<i>1</i>	<i>73</i>	<i>73</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük ve Ticaret Müfettişi</i>	<i>3</i>	<i>38</i>	<i>38</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük ve Ticaret Müfettişi</i>	<i>5</i>	<i>23</i>	<i>23</i>
<i>GİH</i>	<i>Başkontrolör</i>	<i>1</i>	<i>158</i>	<i>158</i>
<i>GİH</i>	<i>Başkontrolör</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
<i>GİH</i>	<i>Kontrolör</i>	<i>3</i>	<i>36</i>	<i>36</i>
<i>GİH</i>	<i>Kontrolör</i>	<i>4</i>	<i>18</i>	<i>18</i>
<i>GİH</i>	<i>Kontrolör</i>	<i>5</i>	<i>59</i>	<i>59</i>
<i>GİH</i>	<i>Kontrolör</i>	<i>6</i>	<i>25</i>	<i>25</i>
<i>GİH</i>	<i>Kontrolör</i>	<i>7</i>	<i>14</i>	<i>14</i>
<i>GİH</i>	<i>İç Denetçi</i>	<i>1</i>	<i>11</i>	<i>11</i>
<i>GİH</i>	<i>İç Denetçi</i>	<i>2</i>	<i>7</i>	<i>7</i>
<i>GİH</i>	<i>İç Denetçi</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
<i>GİH</i>	<i>İç Denetçi</i>	<i>5</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcısı</i>	<i>9</i>	<i>28</i>	<i>28</i>
<i>GİH</i>	<i>Stajyer Kontrolör</i>	<i>8</i>	<i>81</i>	<i>81</i>
<i>GİH</i>	<i>Stajyer Kontrolör</i>	<i>9</i>	<i>29</i>	<i>29</i>
<i>GİH</i>	<i>Hukuk Müşaviri</i>	<i>1</i>	<i>11</i>	<i>11</i>
<i>GİH</i>	<i>Hukuk Müşaviri</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
<i>GİH</i>	<i>Hukuk Müşaviri</i>	<i>6</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
<i>GİH</i>	<i>Şube Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>119</i>	<i>119</i>
<i>GİH</i>	<i>Şube Müdürü</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
<i>GİH</i>	<i>Şube Müdürü</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
<i>GİH</i>	<i>Müdür (Ö)</i>	<i>9</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
<i>GİH</i>	<i>Müdür Yardımcısı (Ö)</i>	<i>9</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
<i>GİH</i>	<i>Savunma Uzmanı</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük ve Ticaret Uzmanı</i>	<i>1</i>	<i>52</i>	<i>52</i>

GİH	Gümrük ve Ticaret Uzmanı	2	11	11
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzmanı	3	53	53
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzmanı	4	28	28
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzmanı	5	41	41
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzmanı	6	70	70
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzmanı	7	11	11
GİH	Avrupa Birliği Uzmanı	1	6	6
GİH	Avrupa Birliği Uzmanı	3	8	8
GİH	Avrupa Birliği Uzmanı	4	1	1
GİH	Avrupa Birliği Uzmanı	5	15	15
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	2	2	2
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	3	2	2
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	4	2	2
GİH	Mali Hizmetler Uzmanı	5	2	2
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı	8	158	158
GİH	Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı	9	90	90
GİH	Avrupa Birliği Uzman Yardımcısı	8	14	14
GİH	Avrupa Birliği Uzman Yardımcısı	9	1	1
GİH	Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	8	4	4
GİH	Eğitim Uzmanı	1	2	2
GİH	Eğitim Uzmanı	3	2	2
GİH	Eğitim Uzmanı	5	1	1
GİH	Uzman	1	36	36
GİH	Uzman (Ö)	1	2	2
GİH	Uzman	3	1	1
GİH	Uzman (Ö)	3	1	1
GİH	Uzman (Ö)	12	54	54
GİH	APK Uzmanı	1	7	7
GİH	Ayniyat Saymanı	1	1	1
GİH	Bölge Amiri	1	1	1
GİH	Bölge Amiri	3	1	1
GİH	Kısira Amiri	3	2	2
GİH	Kısım Amiri	4	2	2

GİH	Şef	3	109	109
GİH	Şef(Ö)	3	3	3
GİH	Şef	4	6	6
GİH	Şef(Ö)	5	1	1
GİH	Şef(Ö)	12	50	50
GİH	Muayene Memuru	3	41	41
GİH	Muayene Memuru	4	4	4
GİH	Muayene Memuru	5	3	3
GİH	Muayene Memuru	6	1	1
GİH	Muhafaza Memuru	3	20	20
GİH	Muhafaza Memuru	5	30	30
GİH	Muhafaza Memuru	6	15	15
GİH	Muhafaza Memuru	7	15	15
GİH	Araştırmacı (Ö)	1	18	18
GİH	Araştırmacı	2	1	1
GİH	Araştırmacı (Ö)	2	1	1
GİH	Araştırmacı (Ö)	3	6	6
GİH	Araştırmacı (Ö)	13	29	29
GİH	Çözümleyici	1	1	1
GİH	Çözümleyici	2	1	1
GİH	Çözümleyici	3	4	4
GİH	Çözümleyici	5	1	1
GİH	Programcı	1	4	4
GİH	Programcı	3	2	2
GİH	Programcı	4	1	1
GİH	Programcı	6	7	7
GİH	Programcı	7	4	4
GİH	Bilgisayar İşletmeni	3	6	6
GİH	Bilgisayar İşletmeni	4	1	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	1	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	3	318	318
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	4	21	21
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	5	54	54

<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni</i>	6	35	35
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni</i>	7	23	23
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni</i>	8	4	4
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni</i>	9	1	1
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	5	65	65
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	6	8	8
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	7	34	34
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	8	14	14
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	9	8	8
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	5	23	23
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	6	4	4
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	7	1	1
<i>SH</i>	<i>Daire Tabibi</i>	1	2	2
<i>SH</i>	<i>Diş Tabibi</i>	1	1	1
<i>SH</i>	<i>Veteriner</i>	1	1	1
<i>SH</i>	<i>Veteriner</i>	4	1	1
<i>SH</i>	<i>Veteriner</i>	7	2	2
<i>SH</i>	<i>Hemşire</i>	1	2	2
<i>SH</i>	<i>Hemşire</i>	5	1	1
<i>SH</i>	<i>Diyetisyen</i>	5	1	1
<i>SH</i>	<i>Laborant</i>	7	1	1
<i>AH</i>	<i>Avukat</i>	3	4	4
<i>AH</i>	<i>Avukat</i>	6	6	6
<i>TH</i>	<i>Mimar</i>	5	2	2
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	1	12	12
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	2	4	4
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	3	3	3
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	4	1	1
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	5	2	2
<i>TH</i>	<i>Mühendis (Ö)</i>	5	1	1
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	6	2	2
<i>TH</i>	<i>Mühendis (Ö)</i>	6	2	2
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	7	1	1

TH	Mühendis (Ö)	8	11	11
TH	İstatistikçi	1	2	2
TH	İstatistikçi	3	3	3
TH	İstatistikçi	5	1	1
TH	İstatistikçi	7	6	6
TH	Ekonomist	7	1	1
TH	Kimyager	1	1	1
TH	Tekniker	1	2	2
TH	Tekniker	3	3	3
TH	Tekniker	5	1	1
TH	Tekniker	6	1	1
TH	Tekniker (Ö)	9	5	5
TH	Teknisyen	3	13	13
TH	Teknisyen	5	2	2
TH	Teknisyen	7	1	1
TH	Teknisyen (Ö)	10	5	5
YH	Hizmetli	5	38	38
YH	Hizmetli	6	3	3
YH	Hizmetli	7	6	6
YH	Hizmetli	8	1	1
YH	Hizmetli	9	2	2
YH	Hizmetli	10	5	5
YH	Hizmetli	11	5	5
YH	Kaloriferci	5	5	5
YH	Dağıtıcı	5	22	22
YH	Dağıtıcı	10	2	2
	TOPLAM		2.772	2.772

KURUMU : GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<i>Sınıfı</i>	<i>Unvanı</i>	<i>Derecesi</i>	<i>Serbest Kadro Adedi</i>	<i>Toplam</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>20</i>	<i>20</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük ve Ticaret Bölge Müdür Yardımcısı</i>	<i>1</i>	<i>60</i>	<i>60</i>
<i>GİH</i>	<i>İİ Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>81</i>	<i>81</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>155</i>	<i>155</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Müdürü</i>		<i>15</i>	<i>15</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>20</i>	<i>20</i>
<i>GİH</i>	<i>Personel Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>20</i>	<i>20</i>
<i>GİH</i>	<i>Laboratuar Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
<i>GİH</i>	<i>Şube Müdürü</i>	<i>1</i>	<i>85</i>	<i>85</i>
<i>GİH</i>	<i>Şube Müdürü</i>	<i>2</i>	<i>20</i>	<i>20</i>
<i>GİH</i>	<i>Şube Müdürü</i>	<i>3</i>	<i>15</i>	<i>15</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Müdür Yardımcısı</i>	<i>1</i>	<i>150</i>	<i>150</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Müdür Yardımcısı</i>	<i>2</i>	<i>20</i>	<i>20</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Müdür Yardımcısı</i>	<i>3</i>	<i>40</i>	<i>40</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Müdür Yardımcısı</i>	<i>5</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
<i>GİH</i>	<i>Bölge Amiri</i>	<i>2</i>	<i>85</i>	<i>85</i>
<i>GİH</i>	<i>Bölge Amiri</i>	<i>3</i>	<i>50</i>	<i>50</i>
<i>GİH</i>	<i>Bölge Amiri</i>	<i>4</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
<i>GİH</i>	<i>Bölge Amiri</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
<i>GİH</i>	<i>Kısım Amiri</i>	<i>3</i>	<i>215</i>	<i>215</i>
<i>GİH</i>	<i>Kısım Amiri</i>	<i>4</i>	<i>25</i>	<i>25</i>
<i>GİH</i>	<i>Kısım Amiri</i>	<i>5</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
<i>GİH</i>	<i>Şef</i>	<i>3</i>	<i>215</i>	<i>215</i>
<i>GİH</i>	<i>Şef</i>	<i>4</i>	<i>25</i>	<i>25</i>
<i>GİH</i>	<i>Şef</i>	<i>5</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
<i>GİH</i>	<i>Muayene Memuru</i>	<i>3</i>	<i>490</i>	<i>490</i>
<i>GİH</i>	<i>Muayene Memuru</i>	<i>4</i>	<i>50</i>	<i>50</i>

<i>GİH</i>	<i>Muayene Memuru</i>	5	140	140
<i>GİH</i>	<i>Muayene Memuru</i>	6	690	690
<i>GİH</i>	<i>Muayene Memuru</i>	7	490	490
<i>GİH</i>	<i>Muayene Memuru</i>	8	800	800
<i>GİH</i>	<i>Muhafaza Memuru</i>	3	50	50
<i>GİH</i>	<i>Muhafaza Memuru</i>	5	1.100	1.100
<i>GİH</i>	<i>Muhafaza Memuru</i>	6	360	360
<i>GİH</i>	<i>Muhafaza Memuru</i>	7	1.500	1.500
<i>GİH</i>	<i>Muhafaza Memuru</i>	8	1.720	1.720
<i>GİH</i>	<i>Muhafaza Memuru</i>	9	25	25
<i>GİH</i>	<i>Programcı</i>	1	4	4
<i>GİH</i>	<i>Programcı</i>	2	2	2
<i>GİH</i>	<i>Programcı</i>	3	3	3
<i>GİH</i>	<i>Programcı</i>	4	2	2
<i>GİH</i>	<i>Programcı</i>	5	3	3
<i>GİH</i>	<i>Programcı</i>	6	4	4
<i>GİH</i>	<i>Sivil Savunma Uzmanı</i>	1	4	4
<i>GİH</i>	<i>Sivil Savunma Uzmanı</i>	2	1	1
<i>GİH</i>	<i>Bilgisayar İşletmeni</i>	3	5	5
<i>GİH</i>	<i>Bilgisayar İşletmeni</i>	4	3	3
<i>GİH</i>	<i>Bilgisayar İşletmeni</i>	5	5	5
<i>GİH</i>	<i>Bilgisayar İşletmeni</i>	6	3	3
<i>GİH</i>	<i>Bilgisayar İşletmeni</i>	7	2	2
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni</i>	3	305	305
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni</i>	4	7	7
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni</i>	5	15	15
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni</i>	6	3	3
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni</i>	7	3	3
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	5	1.972	1.972
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	6	120	120
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	7	985	985
<i>GİH</i>	<i>Memur</i>	8	390	390
<i>GİH</i>	<i>İcra Memuru</i>	5	60	60

<i>GİH</i>	<i>İcra Memuru</i>	8	60	60
<i>GİH</i>	<i>Gemi Adamı</i>	5	41	41
<i>GİH</i>	<i>Gemi Adamı</i>	6	4	4
<i>GİH</i>	<i>Gemi Adamı</i>	7	2	2
<i>GİH</i>	<i>Gemi Adamı</i>	8	3	3
<i>GİH</i>	<i>Gemi Adamı</i>	9	4	4
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	5	109	109
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	6	23	23
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	7	26	26
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	9	1	1
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	10	3	3
<i>SH</i>	<i>Daire Tabibi</i>	1	1	1
<i>AH</i>	<i>Avukat</i>	1	10	10
<i>AH</i>	<i>Avukat</i>	3	10	10
<i>AH</i>	<i>Avukat</i>	6	10	10
<i>AH</i>	<i>Avukat</i>	7	20	20
<i>TH</i>	<i>Mühendis (Ö)</i>	1	1	1
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	1	3	3
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	2	2	2
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	3	2	2
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	4	2	2
<i>TH</i>	<i>Mühendis</i>	5	4	4
<i>TH</i>	<i>Kimyager</i>	1	46	46
<i>TH</i>	<i>Kimyager</i>	2	5	5
<i>TH</i>	<i>Kimyager</i>	3	10	10
<i>TH</i>	<i>Kimyager</i>	4	7	7
<i>TH</i>	<i>Kimyager</i>	5	10	10
<i>TH</i>	<i>Kimyager</i>	6	15	15
<i>TH</i>	<i>Kimyager</i>	7	7	7
<i>TH</i>	<i>Kaptan</i>	2	10	10
<i>TH</i>	<i>Kaptan</i>	3	13	13
<i>TH</i>	<i>Kaptan</i>	4	1	1
<i>TH</i>	<i>Kaptan</i>	5	2	2

TH	Kaptan	6	11	11
TH	Laborant	8	11	11
TH	Laborant	9	10	10
TH	Makinist	3	2	2
TH	Makinist	4	16	16
TH	Makinist	5	7	7
TH	Makinist	6	2	2
TH	Makinist	10	3	3
TH	Teknisyen	3	10	10
TH	Teknisyen	4	3	3
TH	Teknisyen	5	12	12
TH	Teknisyen	6	2	2
TH	Teknisyen	7	2	2
TH	Teknisyen	9	9	9
TH	Teknisyen	10	4	4
TH	Tekniker	1	3	3
YH	Teknisyen Yardımcısı	5	5	5
YH	Teknisyen Yardımcısı	7	1	1
YH	Hizmetli	5	171	171
YH	Hizmetli	6	1	1
YH	Hizmetli	7	34	34
YH	Hizmetli	8	9	9
YH	Hizmetli	10	5	5
YH	Aşçı	5	5	5
YH	Aşçı	6	1	1
YH	Aşçı	7	2	2
YH	Aşçı	8	1	1
YH	Kaloriferci	5	20	20
YH	Kaloriferci	7	3	3
YH	Kaloriferci	8	3	3
YH	Kaloriferci	9	1	1
YH	Kaloriferci	10	3	3
YH	Bekçi	5	38	38

YH	Bekçi	6	3	3
YH	Bekçi	7	4	4
YH	Bekçi	8	1	1
	TOPLAM		13.568	13.568

KURUMU : GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : DÖNER SERMAYE

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Tasfiye İşletme Müdürü	1	20	20
GİH	Tasfiye İşletme Müdürü	2	2	2
GİH	Tasfiye İşletme Müdürü	3	3	3
GİH	Şef	3	35	35
GİH	Şef	4	10	10
GİH	Şef	5	15	15
GİH	Memur	5	85	85
GİH	Memur	6	25	25
GİH	Memur	7	30	30
GİH	Memur	8	110	110
GİH	Anbar Memuru	5	60	60
GİH	Anbar Memuru	6	15	15
GİH	Anbar Memuru	7	20	20
GİH	Anbar Memuru	8	10	10
GİH	Anbar Memuru	9	10	10

<i>GİH</i>	<i>Anbar Memuru</i>	10	10	10
<i>GİH</i>	<i>Koruma ve Güvenlik Görevlisi</i>	5	82	82
<i>GİH</i>	<i>Koruma ve Güvenlik Görevlisi</i>	6	5	5
<i>GİH</i>	<i>Koruma ve Güvenlik Görevlisi</i>	7	1	1
<i>GİH</i>	<i>Satış Memuru</i>	5	20	20
<i>GİH</i>	<i>Satış Memuru</i>	6	15	15
<i>GİH</i>	<i>Satış Memuru</i>	7	11	11
<i>GİH</i>	<i>Veznedar</i>	3	10	10
<i>GİH</i>	<i>Veznedar</i>	4	11	11
<i>GİH</i>	<i>Veznedar</i>	5	1	1
<i>GİH</i>	<i>Veznedar</i>	6	4	4
<i>GİH</i>	<i>Veznedar</i>	7	14	14
<i>GİH</i>	<i>Bilgisayar İşletmeni</i>	3	2	2
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni</i>	3	30	30
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni</i>	4	10	10
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni</i>	5	15	15
<i>GİH</i>	<i>Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni</i>	6	5	5
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	5	15	15
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	6	2	2
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	7	2	2
<i>GİH</i>	<i>Şoför</i>	10	6	6
<i>TH</i>	<i>Tekniker</i>	1	1	1
<i>TH</i>	<i>Teknisyen</i>	3	3	3
<i>TH</i>	<i>Teknisyen</i>	4	2	2
<i>TH</i>	<i>Teknisyen</i>	5	2	2
<i>TH</i>	<i>Teknisyen</i>	6	2	2
<i>YH</i>	<i>Hizmetli</i>	5	22	22
<i>YH</i>	<i>Hizmetli</i>	7	1	1
<i>YH</i>	<i>Hizmetli</i>	8	2	2
<i>YH</i>	<i>Bekçi</i>	5	40	40
<i>YH</i>	<i>Bekçi</i>	6	4	4
	<i>TOPLAM</i>		800	800

KURUMU : GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : YURTDIŞI

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<i>Sınıfı</i>	<i>Unvanı</i>	<i>Derecesi</i>	<i>Serbest Kadro Adedi</i>	<i>Toplam</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Müşaviri</i>	<i>1</i>	<i>15</i>	<i>15</i>
<i>GİH</i>	<i>Gümrük Ateşesi</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
	TOPLAM		20	20

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<i>Sınıfı</i>	<i>Unvanı</i>	<i>Derecesi</i>	<i>Serbest Kadro Adedi</i>	<i>Toplam</i>
<i>GİH</i>	<i>Bakanlık Müşaviri</i>	<i>1</i>	<i>134</i>	<i>134</i>
	TOPLAM		134	134

KURUMU : GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<i>Sınıfı</i>	<i>Unvanı</i>	<i>Derecesi</i>	<i>Serbest Kadro Adedi</i>	<i>Toplam</i>
<i>GİH</i>	<i>Araştırmacı</i>	<i>1</i>	<i>324</i>	<i>324</i>

<i>GİH</i>	<i>Araştırmacı</i>	2	6	6
<i>GİH</i>	<i>Araştırmacı</i>	3	24	24
	<i>TOPLAM</i>		354	354

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Dava dilekçesi ve başvuru kararında, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6., 36., 91., 113., 125., 171., 172. ve 173. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

A- E.2011/87 Sayılı Başvuru Yönünden

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Fettah OTO, Serdar ÖZGÜLDÜR, Recep KÖMÜRCÜ, Alparslan ALTAN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla 22.9.2011 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

2- Yürürlüğü durdurma isteminin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

B- E.2012/67 Sayılı Başvuru Yönünden

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi hükmü uyarınca Haşim KILIÇ, Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Erdal TERCAN, Muammer TOPAL, Zühtü ARSLAN'ın katılımlarıyla 5.7.2012 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle uygulanacak kural sorunu görüşülmüştür.

Anayasa'nın 152. maddesi ile 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada

uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, ilgili kural ya da kuralların iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak, bu hükümler uyarınca, bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için, yöntemince açılmış, mahkemenin görevine giren bakmakta olduğu bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralın da bu davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kanun veya kanun hükmünde kararnamelerdir.

İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, KHK'nin geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının *“Bu madde uyarınca ihdas edilen Bakanlık Müşaviri ile Araştırmacı kadroları, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.”* biçimindeki üçüncü cümlesinin de iptalini istemiştir.

Bakılmakta olan dava, gümrük müdürü olarak görev yapmakta olan davacının, 640 sayılı KHK'nin geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca araştırmacı kadrosuna atanmasına ilişkin işlemin iptaline ilişkindir. Anılan fıkranın birinci cümlesi uyarınca gümrük müdürü olarak görev yapan davacının görevi KHK'nin yürürlüğe girdiği 8.6.2011 tarihi itibarıyla sona ermiş, ikinci cümle uyarınca davacı herhangi bir işleme gerek kalmaksızın araştırmacı kadrosuna atanmış sayılmıştır. Fıkranın üçüncü cümlesinde ise ihdas edilen bakanlık müşaviri ve araştırmacı kadrolarının herhangi bir sebeple boşalması halinde iptal edilmiş sayılacağı düzenlenmiştir. Buna göre, fıkranın birinci ve ikinci cümleleri dava konusu atama işlemini ilgilendirdiği hâlde fıkranın üçüncü cümlesinin dava konusu atama işlemiyle bir ilgisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla, 640 sayılı KHK'nin geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesi davada uygulanacak kural değildir.

Açıklanan nedenlerle;

1- 3.6.2011 günlü, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, bu cümleye ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine,

2- Dosyada eksiklik bulunmadığından 3.6.2011 günlü, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin esasının incelenmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

IV- BİRLEŞTİRME KARARI

3.6.2011 günlü, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin iptaline karar verilmesi istemiyle yapılan itiraz başvurusuna ilişkin davanın, aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle E.2011/87 sayılı dava ile birleştirilmesine, E.2012/67 sayılı dosyanın esasının kapatılmasına, esas incelemenin E.2011/87 sayılı dosya üzerinden yürütülmesine, 5.7.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Recep BENLİ tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, iptali istenen kanun hükmünde kararname kuralları, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Kanun Hükmünde Kararnamelerin Yargısal Denetimi Hakkında Genel Açıklama

Anayasa'nın 91. maddesinde düzenlenen kanun hükmünde kararnameler, işlevsel yönden yasama işlemi niteliğinde olduğundan yargısal denetimlerinin yapılması görev ve yetkisi Anayasa'nın 148. maddesi ile Anayasa Mahkemesine verilmiştir. Yargısal denetimde kanun hükmünde kararnamenin, öncelikle yetki kanununa sonra da Anayasa'ya uygunluğu sorunlarının çözümlenmesi gerekir. Her ne kadar, Anayasa'nın 148. maddesinde kanun hükmünde kararnamelerin yetki kanunlarına uygunluğunun denetlenmesinden değil, yalnızca Anayasa'ya biçim ve esas bakımlarından uygunluğunun denetlenmesinden söz edilmekte ise de Anayasa'ya uygunluk denetiminin içerisine öncelikle kanun hükmünde kararnamenin yetki kanununa uygunluğunun denetimi de girer. Çünkü, Anayasa'da, Bakanlar Kuruluna ancak yetki kanununda belirtilen sınırlar içerisinde kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmesi öngörülmüştür. Yetkinin dışına çıkılması, kanun hükmünde kararnameyi Anayasa'ya aykırı duruma getirir.

Dayanaklarını doğrudan doğruya Anayasa'dan alan olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamelerinden farklı olarak, olağan dönemlerdeki kanun hükmünde kararnamelerin bir yetki kanununa dayanması zorunludur. Bu nedenle, kanun hükmünde kararnameler ile dayandıkları yetki kanunu arasında çok sıkı bir bağ vardır. Kanun hükmünde kararnamenin yetki kanunu ile olan bağı, kanun hükmünde kararnameyi aynen ya da değiştirerek kabul eden kanun ile kesilir. Kanun hükmünde kararnamenin Anayasa'ya uygun bir yetki kanununa dayanması, geçerliliğinin ön koşuludur. Bir yetki kanununa dayanmadan çıkartılan veya dayandığı yetki kanunu iptal edilen kanun hükmünde kararnamelerin içeriği Anayasa'ya aykırılık oluşturmaya bile bunların Anayasa'ya uygunluğundan söz edilemez.

Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasa'ya uygunluk denetimi, kanunların denetiminden farklıdır. Anayasa'nın 11. maddesinde, “*Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.*” denilmektedir. Bu nedenle, kanunların denetiminde, onların yalnızca Anayasa kurallarına uygun olup olmadıkları saptanır. Kanun hükmünde kararnameler ise konu, amaç, kapsam ve ilkeleri yönünden hem dayandıkları yetki kanununa hem de Anayasa'ya uygun olmak zorundadırlar.

Anayasa'da kimi konuların kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenmesi yasaklanmaktadır. Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında “*Sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasî haklar ve ödevler...*”ın kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kural gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi, “*Bakanlar Kurulu*”na ancak kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanmış alana girmeyen konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir.

Anayasa'nın herhangi bir maddesinde kanunla düzenleneceği öngörülen bir konunun, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile ilgili olmadıkça ya da Anayasa'nın 163. maddesinde olduğu gibi kanun hükmünde kararname çıkarılamayacağı açıkça belirtilmedikçe kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırılık oluşturmaz.

Öte yandan, Anayasanın 91. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, yetki kanununda, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin, süresi ile süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılamayacağının gösterilmesi gerekmektedir.

B- Kanun Hükmünde Kararname'nin Tümünün Anayasa'ya Aykırılığı İddiasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin dayanağı olan 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun Anayasaya aykırı olduğu ve iptali gerekeceği, iptal edilmesi hâlinde ise KHK'nin dayanaktan yoksun kalacağı belirtilerek, KHK'nin tümünün Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6. ve 91. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa Mahkemesinin 27.10.2011 günlü, E.2011/60, K.2011/147 sayılı kararı ile 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun Anayasa'ya aykırılığı iddiasına dayalı iptal isteminin reddine karar verildiğinden KHK'nin tümüne yönelik Anayasa'ya aykırılık iddiası dayanaksız kalmıştır. İptal isteminin reddi gerekir.

C- İptal Başvurusundan Sonra Yapılan Yasal Değişikliklerin Dava Konusu Kurallara Etkisi

KHK'nin;

16. maddesi, 8.8.2011 günlü, 649 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 24. maddesiyle değiştirildiğinden,

38. maddesi, 649 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 27. maddesiyle değiştirildiğinden,

konusu kalmayan bu maddelere ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

D- Kanun Hükmünde Kararname'nin Ayrı Ayrı Tüm Maddeleri ile Eki Cetvel ve Listelerin 6223 Sayılı Yetki Kanunu Kapsamında Olup Olmadığının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin ayrı ayrı tüm maddeleri ile eki cetvel ve listelerin, 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olmadığı gibi, acil, ivedi, önemli ve zorunlu konuları da düzenlemediği belirtilerek Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6. ve 91. maddelerine aykırı oldukları ileri sürülmüştür.

6223 sayılı Yetki Kanunu'nun amaç ve kapsamını düzenleyen 1. maddesinde Kanun'un amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini sağlamak olarak belirlenmiş ve yetkinin kapsamı iki başlık altında tespit edilmiştir. Yetkinin kapsamına ilk olarak kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenmesi girmektedir. Bu çerçevede gerekli görülmesi halinde yeni bakanlıklar kurulması, var olan bakanlıkların birleştirilmesi, bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının yeniden belirlenmesi için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu amaçla;

1- Mevcut bakanlıkların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, yeni bakanlıklar kurulmasına, anılan bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarıyla hiyerarşik ilişkilerine,

2- Mevcut bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların bağlılık ve ilgilerinin yeniden belirlenmesine veya bunların mevcut, birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıklar bünyesinde hizmet birimi olarak yeniden düzenlenmesine,

3- Mevcut bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına, ilişkin kanun hükmünde kararname çıkarılabilecektir.

İkinci olarak kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına ilişkin olarak değişiklikler ve yeni düzenlemeler yapılması için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda KHK'nın; hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilenler ile Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca iptal edilenler dışında kalan diğer kurallar 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun kapsamında olduğu anlaşıldığından Anayasa'nın 91. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

E- Kanun Hükmünde Kararname'nin Tüm Maddelerinin Anayasa'nın 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin ayrı ayrı tüm maddelerinin ve ek (1) Sayılı Cetvel ile (1) ve (2) sayılı listelerin Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin düzenleme içerdiği, bu nedenle Anayasa'nın 91. maddesine aykırı oldukları ileri sürülmüştür.

1- KHK'nin 37. Maddesinin (2), (3) ve (4) Numaralı Fıkraları

KHK'nin 37. maddesinde, Gümrük ve Ticaret Uzmanlığı ve Uzman Yardımcılığı kadroları kurulmuş ve bu kadrolarda görev yapacak kişilerin atanma usul ve esasları düzenlenmiştir. Anılan maddenin (2) numaralı fıkrasında, Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcılığına atanmanın koşulları; (3) numaralı fıkrasında, Gümrük ve Ticaret Uzmanlığına atanmanın koşulları ile bu koşulları yerine getiremeyen Uzman Yardımcılarının bu unvanlarını kaybedecekleri ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanacakları; (4) numaralı fıkrasında ise Gümrük ve Ticaret Uzmanı ile Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği kurala bağlanmıştır.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında “Sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasî haklar ve ödevler...”ın kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Öte yandan, Anayasa'nın “Kamu hizmetlerine girme hakkı” başlıklı 70. maddesinin birinci fıkrasında, her Türk'ün, kamu hizmetlerine girme hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra ikinci fıkrasında hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceği kurala bağlanmıştır.

Buna göre, Anayasa'nın “*Siyasi Haklar ve Ödevler*” başlıklı dördüncü bölümünde yer alan ve 70. maddesinde korunan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin olarak kanun hükmünde kararname ile düzenleme yapılması mümkün değildir.

Gümrük ve Ticaret Uzmanlığı ve Uzman Yardımcılığı kadrolarına giriş koşullarının belirlenmesi, Anayasa'nın 70. maddesine göre kamu hizmetine girme hakkına ilişkin olduğundan, bu hususu düzenleyen KHK'nin 37. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır. İptalleri gerekir.

Serdar ÖZGÜLDÜR ve Burhan ÜSTÜN bu görüşe değişik gerekçe ile katılmışlardır.

Alparslan ALTAN, Recep KÖMÜRCÜ, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Muammer TOPAL bu görüşe katılmamışlardır.

2- KHK'nin Diğer Kuralları

KHK'nin iptal edilen kuralları ile hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilenler dışında kalan diğer kurallarında, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin herhangi bir aykırılık saptanmadığından bu kurallara ilişkin iptal isteminin reddi gerekir.

F- İçeriği İtibariyle Anayasa'ya Aykırılığı İleri Sürülen Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 3. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının Birinci ve İkinci Cümlelerinin İncelenmesi

Başvuru kararında, genel hukuk ilkelerinden biri olan kazanılmış haklara saygı ilkesine riayet etmeyen bir devletin hukuk devleti olduğunun ileri sürülemeyeceği, böyle bir devlet düzeninde vatandaşların hukuki güvenlik içinde bulundukları ya da böyle bir düzenden devletin eylem ve işlemlerinde hukuk kurallarına bağlı olduğu bir sistem olarak bahsedilemeyeceği, idari görevlere atanma ve dolayısıyla görevlerin sona erdirilmesi işlemleri idare fonksiyonuyla ilgili olduğundan yeni bir göreve atanma işleminin kanun ile tesis edilemeyeceği, ilgililerin bu yasama tasarrufuna karşı doğrudan dava açma hakları bulunmadığından hak arama özgürlüklerinin ortadan kaldırıldığı, Anayasa'nın 125. maddesi uyarınca idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu ancak, yapılan atamalara karşı idari yargıda dava açılabilen

ise de burada kanunla yapılan bir atama ile idarenin işlemlerinin yargı denetimi dışına çıkarıldığı belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2., 36. ve 125. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

KHK'nin geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci ve ikinci cümleleri ile, bu KHK'nin yürürlüğe girdiği 8.6.2011 tarihi itibarıyla daha önce Gümrük Müsteşarlığı bünyesinde Müsteşar, müsteşar yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, 1. Hukuk Müşaviri, daire başkanı, müsteşarlık müşaviri, gümrük ve muhafaza başmüdürü, İşletme Bölge Müdürü kadrolarında bulunanlar ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinden Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na devredilen genel müdürlüklerde genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı kadrolarında bulunanların görevlerine son verilerek ihdas edilen “*Bakanlık Müşaviri*” kadrolarına, daha önce Gümrük Müsteşarlığı bünyesinde gümrük ve muhafaza başmüdür yardımcısı, gümrük müdürü, gümrük muhafaza müdürü, personel müdürü, döner sermaye işletmelerinde şube müdürü, gümrük muhafaza müdür yardımcısı, personel müdür yardımcısı, gümrük müdür yardımcısı kadrolarında bulunanlar da ihdas edilen “*Araştırmacı*” kadrolarına atanmış sayılmışlardır. Diğer taraftan, geçici 3. maddenin (7) numaralı fıkrasıyla bakanlık müşaviri ve araştırmacı kadrolarına atananların eski mali haklarının korunacağı ve kendi istekleri ile başka kadro veya kurumlara geçenlere fark ödenmesinin sona ereceği düzenlenmiştir.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Dava konusu kural ile, kaldırılan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Gümrük Müsteşarlığının bazı kadrolarında görev yapan kamu görevlilerinin yeni kurulan Gümrük ve Ticaret Bakanlığında ihdas edilen bakanlık müşaviri ve araştırmacı kadrolarına atanmış sayılmaları öngörülmektedir. Söz konusu düzenleme, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Gümrük Müsteşarlığının kaldırılması sonucu ortaya çıkan hukukî ve fiilî zorunluluklar nedeniyle yapılmıştır. Hukuk alanında meydana gelebilecek bu değişiklik, daha önce kural tasarrufların doğurmuş olduğu objektif ve genel hukuki durumlara da uygulanabilecektir. Soyut ve genel hukuki durumların (statülerin) en önemli özelliği bunların daima değişebilmesi ve bu değişikliğin de herkese karşı geçerli olmasıdır. Hukuk alanında meydana gelen ve hukuki statüde değişiklik yapan bu düzenlemeler, eski düzenleme uyarınca statü kazanmış ve statüsü devam eden bireyleri de kapsar. Dolayısıyla, nesnel hukuki durumların (statülerin) kazanılmış hak bahşetmesi mümkün değildir. Bakanlık müşaviri veya araştırmacı unvanlı kadrolara atanmış sayılmaya ilişkin kuralda, anılan kişilerin bulunduğu statülerden doğan, tahakkuk etmiş ve kendileri yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haklara ilişkin bir düzenleme öngörülmediğinden kazanılmış hakları ihlal eden bir müdahale söz konusu değildir. Bu kişilerin yeni atandıkları kadrodaki mali haklarında herhangi bir değişiklik olmamış, bunların önceki maaş ve diğer özlük hakları aynen korunmuştur. Bu nedenle maddede sayılan görevlerde bulunanların yeni kurulan bakanlık bünyesinde ihdas edilen kadrolara atanmış sayılmalarını öngören kuralın kazanılmış hakları ihlal ettiği söylenemez.

Hukuk devletinin temel unsurlarından biri de hukuk güvenliği ilkesidir. Hukuk güvenliği bireyin hukukî durumunun süreceği yönündeki beklentilerinin belli koşullar içinde güvence

altına alınması anlamına gelir. Kamu görevlilerinin de hukukî güvenlik içerisinde çalışmaları gerektiği şüphesizdir. Ancak hukuk güvenliği ilkesi, zaman içinde değişen koşul ve ihtiyaçlara göre kanunlarda değişiklik yapılmasına da engel değildir.

Kuralın dolaylı olarak hak arama özgürlüğüyle ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 36. maddesi yönünden de inceleme yapılmıştır.

Anayasa'nın “*Hak arama hürriyeti*” başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrasında, “*Herkes meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.*” denilerek yargı organlarına davacı ve davalı olarak başvurulabilme ve bunun doğal sonucu olarak da iddia, savunma ve adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır. Anayasa'nın 125. maddesinde ise “*İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.*” denilmektedir. Her iki maddeyle güvence altına alınan dava yoluyla hak arama özgürlüğü, kendisi bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biridir. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı tanınması adil bir yargılamanın ön koşulunu oluşturur.

Dava konusu kuralla, ilgili bakanlığın anılan kadrolarında yapılan değişiklikler, Gümrük Müsteşarlığının tamamen kaldırılmasının, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın da kaldırılması sonucu bazı birimlerinin Gümrük ve Ticaret Bakanlığına devredilmesinin bir sonucudur. Buna göre söz konusu işlemin sebep unsuru, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Gümrük Müsteşarlığının kaldırılması olup yürürlükte bulunan kanunlara dayanılarak ve kamu görevlisinin öznel durumu dikkate alınarak idarece tesis edilen naklen atama işlemlerinden farklıdır. Genel nitelikte olduğu sonucuna ulaşılan yasal düzenlemeyle oluşturulan bu durumun, sebep unsuru yönünden hukuka uygun olup olmadığının tespitinin anayasal bir sorun olduğu ve bu yöndeki denetimin Anayasa Mahkemesince yapılması gerektiği açıktır. Anılan atama işleminin doğrudan kanunla değil, idari işlemle yapılmasının öngörülmesi durumunda dahi kanunlara uygunluk denetimi yapmakla sınırlı bir yetkiye haiz olan idari yargı yerlerinin, işlemin sebep unsurunun Anayasa'ya uygun olup olmadığını tartışması ve bu yönde bir denetim yapması mümkün olmadığından bu işlemin doğrudan kanun hükmünde kararnameyle yapılmasının hak arama hürriyetini sınırladığı söylenemez.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu kurallar Anayasa'nın 2., 36. ve 125. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

VI- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

3.6.2011 günlü, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin:

A) 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'nun iptal edilmesi halinde dayanaksız hale geleceği yönünden ileri sürülen iptal istemi, 8.11.2012 günlü, E.2011/87, K.2012/176 sayılı kararla reddedildiğinden, Kararname'nin tümünün yürürlüğünün durdurulması isteminin REDDİNE,

B) 1- Kapsam yönünden;

a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. maddesinin (1) numaralı fıkrasına, 39., 40., geçici 1., geçici 2., geçici 3., geçici 4., geçici 5., 41. ve 42. maddelerine, eki (I) Sayılı Cetvel'e, (1) ve (2) sayılı listelere yönelik iptal istemleri, 8.11.2012 günlü, E.2011/87, K.2012/176 sayılı kararla reddedildiğinden, bu maddelere, fıkralara, cetvele ve listelere ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

b- 16. ve 38. maddeleri hakkında, 8.11.2012 günlü, E.2011/87, K.2012/176 sayılı kararla karar verilmesine yer olmadığına karar verildiğinden, bu maddelere ilişkin yürürlüğün durdurulması istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

2- Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası yönünden;

a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36. maddelerine, 37. maddesinin (1) numaralı fıkrasına, 39., 40., geçici 1., geçici 2., geçici 3., geçici 4., geçici 5., 41. ve 42. maddelerine, eki (I) Sayılı Cetvel'e, (1) ve (2) sayılı listelere yönelik iptal istemleri, 8.11.2012 günlü, E.2011/87, K.2012/176 sayılı kararla reddedildiğinden, bu maddelere, fıkralara, cetvele ve listelere ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

b- 37. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarına ilişkin iptal hükmünün yürürlüğe girmesinin ertelenmesi nedeniyle bu fıkraların YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE,

8.11.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VII- İPTAL HÜKMÜNÜN YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında, “*Kanun, kanun hükmünde kararname ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.*” denilmekte, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanmaktadır.

3.6.2011 günlü, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının iptal edilmeleri nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu fıkralara ilişkin iptal hükmünün, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

VIII- SONUÇ

3.6.2011 günlü, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin:

A) 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'na yönelik iptal istemi, 27.10.2011 günlü, E. 2011/60, K. 2011/147 sayılı kararla reddedildiğinden, Kararname'nin tümüne yönelik iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B) 1- a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 39., 40., geçici 1., geçici 2., geçici 3., geçici 4., geçici 5., 41. ve 42. maddeleri ile eki (I) Sayılı Cetvell'i, (1) ve (2) sayılı listeleri, 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olduğundan Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu maddelere, fıkralara, cetvele ve listelere ilişkin iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

b- 16. maddesi, 8.8.2011 günlü, 649 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 24. maddesi ile değiştirildiğinden,

c- 38. maddesi, 649 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 27. maddesi ile değiştirildiğinden,

konusu kalmayan bu maddelere ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

2- a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36. maddelerinin, 37. maddesinin (1) numaralı fıkrasının, 39., 40., geçici 1., geçici 2., geçici 3., geçici 4., geçici 5., 41. ve 42. maddelerinin, eki (I) Sayılı Cetvel'inin, (1) ve (2) sayılı listelerinin, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu maddelere, fıkralara, cetvele ve listelere ilişkin iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

b- 37. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Alparslan ALTAN, Recep KÖMÜRCÜ, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Muammer TOPAL'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

c- 37. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının iptal edilmeleri nedeniyle, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu fıkralara ilişkin İPTAL HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ALTI AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE,

C) İçeriği itibariyle Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen geçici 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

8.11.2012 gününde karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Serruh KALELİ

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Muammer TOPAL

KARŞIOY YAZISI

3.6.2011 günlü, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları çoğunluk kararıyla Anayasa'nın 91. maddesine aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

640 sayılı KHK'nin 37. maddesinde, Gümrük ve Ticaret Uzmanlığı ve Uzman Yardımcılığı kadroları kurulmuş ve bu kadrolarda görev yapacak kişilerin atanma usul ve esasları düzenlenmiştir. Anılan maddenin (2) numaralı fıkrasında, Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcılığına atanmanın koşulları; (3) numaralı fıkrasında, Gümrük ve Ticaret Uzmanlığına atanmanın koşulları ile bu koşulları yerine getiremeyen Uzman Yardımcılarının bu unvanlarını kaybedecekleri ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanacakları; (4) numaralı fıkrasında ise Gümrük ve Ticaret Uzmanı ile Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği kurala bağlanmıştır.

6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasının (a-3) bendinde, Kanun'un amaçlarından birinin kamu hizmetlerinin Bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenerek, mevcut Bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan Bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname

çıkarma yetkisi vermek olduğu belirtilmiş ve aynı Kanun'un ikinci fıkrasında da ilgili kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılabileceği belirtilmiştir.

652 sayılı KHK'nin iptali istenen kurallarıyla Gümrük ve Ticaret Bakanlığı teşkilatında gümrük ve ticaret uzmanlığı ve uzman yardımcılığına atanma koşullarının düzenlenmesi teşkilat ve kadroların belirlenmesine ilişkin bir husus olduğundan Yetki Kanunu'na aykırılık bulunmamaktadır.

Kamu görevlilerinin kadrolarının ve bu kadrolara atanacak kişilerde bulunması gereken niteliklerin de kanunla düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak, kamu görevlisi olarak atanacak kişilerle ilgili tüm ayrıntıların sadece yasayla düzenlenmesi gerektiği ve bu konuda idarî düzenlemeler yapılmasının Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasına aykırı düşeceği iddiası yerinde değildir. Anayasa'nın bir maddesinin yasayla düzenleneceğini öngördüğü bir konunun, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile doğrudan ilgili olmadıkça, ya da KHK ile düzenlenemeyeceği Anayasa'da özel olarak belirtilmedikçe KHK ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırı değildir.

Anayasa'nın 70. maddesine göre, *“her Türk kamu hizmetine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez”*. Maddede Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin görevin gerektirdiği nitelikler dışında, dil, din, mezhep, renk, siyasi düşünce, cinsiyet ve benzeri ayırım gözetilmeksizin kamu hizmetlerine girme hakkına sahip bulundukları belirtilmiştir. Böylece *“kamu hizmetlerine girme hakkı”* siyasi hak ve ödevler kapsamında, vatandaşlık bağına bağlı olarak kullanılabilir bir hak olarak düzenlenmiştir. Düzenlemenin temel hakka ilişkin niteliği bundan ibarettir. Yoksa, bunun dışında kamu görevlerine giriş, atanma, görev değişikliğine ilişkin tüm düzenleme ve uygulamaların temel hakkın düzenlenmesi ve 91. madde anlamında yasak alan kapsamında görülmesi yerinde değildir.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevlerin kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Anayasanın belirtilen bölümlerinde birçok temel hak ve özgürlük düzenlenmiş bulunmaktadır. Söz konusu temel hak ve özgürlüklerin kapsama alanları ve ilgili oldukları hususlar geniş bir biçimde yorumlandığında KHK'lerle yapılacak tüm düzenlemelerin bu hak ve özgürlüklerle bağlantılarının bulunduğu ileri sürülebilecektir. Böyle bir yorumdan hareket edilmesi halinde yasak alan kapsamı oldukça genişleyecek ve KHK ile düzenlenebilecek alan kalmayacaktır. Nitekim Anayasa Mahkemesinin, 6.1.1987 günlü, E:1986/15 ve K:1987/1 sayılı kararında, dolaylı biçimde kişi hak ve özgürlüklerini ilgilendirmeyecek bir düzenleme düşünmenin oldukça güç olduğu, bu nedenle de dolaylı bir ilginin varlığına dayanılarak sonuca gitmenin isabetli sayılamayacağı belirtilmiştir. Buna göre, yasak alanın kapsamının, temel hak ve özgürlüklerle doğrudan ilgili düzenlemeleri kapsayacak, dolaylı olarak ilgili düzenlemeleri ise kapsam dışında bırakacak şekilde belirlenmesi gerekir.

Anayasa Mahkemesi, 16.5.1989 günlü, E:1989/4 ve K:1989/24 sayılı kararında, 3.11.1988 günlü, 347 sayılı “233 Sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname”nin Genel Müdür olarak atanabilmek için, “yükseköğrenim görmüş olmak, dört yılı kamuda, altı yılı özel sektörde geçmek şartıyla en az on yıl hizmeti bulunmak, kamu hizmeti bulunmayanlarda ise özel sektörde asgari onbeş yıl çalışmış olmak, Genel müdürlük görevini yerine getirebilecek yetenek, bilgi ve tecrübeye sahip olmak” şartlarını getiren 1. maddesine yönelik iptal istemini reddetmiştir.

Anayasa'nın 91. maddesi kapsamına giren alanlarda düzenleme yapılmış olmasından söz edilebilmesi için 91. maddede belirtilen hak ve alanlarla ilgili doğrudan bir düzenleme yapılmış olması gerekir.

İptaline karar verilen kurallarda Yetki Kanunu kapsamında Bakanlık teşkilatında gümrük ve ticaret uzmanlığı ve uzman yardımcılığı kadroları oluşturulduğundan, zorunlu olarak bu kadrolara girişin koşulları da düzenlenmiştir. Bu nedenle anılan kuralların Anayasa'nın 91. maddesinde belirtilen yasak alana ilişkin düzenlemeler içerdiğinden söz etmek mümkün değildir.

Belirtilen nedenlerle, itiraz konusu kurallara yönelik iptal isteminin reddine karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle kuralın iptaline yönelik çoğunluk görüşüne katılmadık.

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

KARŞIOY GEREKÇESİ

3.6.2011 günlü, 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK)'nin Geçici 3. maddesinin, idarenin KHK'ler konusundaki yetkisinin sınırlı olup, yasama yetkisinin

devredilmezliği ilkesiyle bağdaşmayacak biçimde geniş bir düzenleme yetkisi kullanamayacağına ilişkin 2011/113 esas sayılı karardaki karşıoy gerekçesi doğrultusunda iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

DEĞİŞİK GEREKÇE

6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi “Kamu kurum ve kuruluşlarında **istihdam edilen** memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği arttırmak üzere, bunların atanma, nakil, görevlendirme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına” ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere, Bakanlar Kurulu'na Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilmektedir. 640 sayılı KHK'nin iptali istenen 37. maddesi memuriyet statüsüne alınmaya ilişkin bir düzenleme niteliğindedir. Oysa, yukarıda ifade edildiği üzere, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun belirtilen hükmü salt “istihdam edilen” kamu görevlileri bakımından bir düzenleme yapılabilmesi konusunda yetki vermektedir. Diğer bir deyişle, iptali istenen düzenleme Yetki Kanunu kapsamı dışında kalmakta ve bu mahiyeti itibariyle de Anayasa'nın 91. maddesine aykırı düşmektedir.

Açıklanan nedenle, anılan maddenin iptaline bu gerekçeyle katılıyoruz.

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Burhan ÜSTÜN